

Bemærkninger til lovforslaget.

I maj 1962 nedsatte socialministeren et udvalg med den opgave at gøre de gældende regler om vilkårene for adgangen til at oppebære invalidepension og andre offentlige ydelser til invaliderede til fremstand for overvejelse og på grundlag heraf at fremkomme med sådanne forslag til ændringer, som måtte anses for egnede til at fremme mulighederne for en mere individualiseret bistand.

I sin betænkning (nr. 371), som tidligere er tilgået Folketinget, har udvalget stillet forslag til en ændret invalidepensionslovgivning. Udkast til lovforslag med tilhørende bemærkninger findes optaget som bilag 1 til betænkningen.

Nærværende lovforslag bygger helt på det af udvalget stillede forslag, idet der dog er foretaget en række ændringer af systematisk og redaktionel karakter. Gennemførelsen af sådanne ændringer er forudsat af udvalget, jfr. herved det i betænkningen s. 48 anførte om den tekniske udformning af udvalgets lovforslag. Endvidere er der af finansielle grunde stillet forslag om en overgangsordning i det første år efter forslagens ikrafttræden. Denne overgangsordning betyder, at de foreslåede forhøjelser af invalidepensionsniveauet i det første år gennemføres med godt halvdelen. Med hensyn til overgangsordningens nærmere indhold henvises til bemærkningerne nedenfor.

Der stilles forslag om, at bestemmelserne om invalidepension, som findes i invalide- og folkepensionsloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 269 af 26. august 1964, udskilles fra folkepensionslovgivningen i en selvstændig lov om invalidepension m. v.

Af *hovedpunkterne* i forslaget kan nævnes følgende:

Der foreslås en forhøjelse af invalidepensionsniveauet navnlig for de sværest invaliderede. I denne forbindelse indføres en graderet invalidepensionsordning bestående af 3 pensionsstørrelser, hvortil den enkelte invaliderede bliver berettiget efter graden af erhvervssevnen nedsættelse. Til de hårdest ramte af invalidepensionisterne ydes et grundbeløb af samme størrelse som det nugældende grundbeløb. Grundbeløb indtægtsreguleres efter de gældende fradragregler, jfr. om begrundelsen herfor nedenfor. Endvidere ydes et beløb for invaliditet svarende til halvt grundbeløb og et beløb for erhvervsudygtighed af samme størrelse som invaliditetsbeløbet. Beløbene for invaliditet og for erhvervsudygtighed er ikke indtægtsregulerede.

Til andre, som opfylder de gældende betingelser

for invalidepension, ydes pension bestående af grundbeløb og invaliditetsbeløb, men ikke beløb for erhvervsudygtighed.

Derudover skabes hjemmel for at yde invalidepension bestående af halvt grundbeløb og halvt invaliditetsbeløb til personer, hvis erhvervssevne ikke er nedsat i det omfang, som kræves for efter de gældende regler at opnå pension, for så vidt erhvervssevnen er nedsat til mindst halvdelen.

Det ikke indtægtsregulerede invaliditetsbeløb træder i stedet for det gældende invaliditetstillæg.

De særlige bistands- og plejetillæg til pensionen foreslås forhøjet. Endvidere foreslås ydelserne til alvorligt fysisk eller psykisk invaliderede, som på grund af erhvervsindtægt er afskåret fra invalidepension, forhøjet til et beløb på samme niveau som invaliditetsbeløbet. Til invaliditetsydelse skal kunne ydes bistands- og plejetillæg på samme måde og med samme beløb som til invalidepensionen.

I forbindelse med de nævnte forhøjelser af invalidepensionen og ændringer af invaliditetsbegrebet stilles der forslag om en ændring af aldersbetingelserne. Efter det fyldte 60. år foreslås adgangen til at få tilkendt invalidepension begrænset til personer, der rammes af svær invaliditet. Disse opnår ret til mellemste pensionsstørrelse: grundbeløb og invaliditetsbeløb. Allerede tilkendt invalidepension foreslås efter det fyldte 60. år hverken at kunne frakendes eller ændres til højere eller lavere pensionsstørrelse. Invalidepension bortfalder efter forslaget ved det fyldte 67. år, hvor de pågældende overgår til folkepension.

Herudover foreslås de gældende betingelser for adgangen til at bevare invalidepension ændret. Medens betingelserne for at opnå og for at bevare pensionen hidtil har været de samme, foreslås det, at retten til pension normalt skal bevares, så længe invalidens egen arbejdsindtægt ikke overstiger et beløb, der svarer til to gange pensionens grundbeløb for enlige.

Forslaget må ses på baggrund af de seneste års offentlige debat, hvor det har været anført, at bestemmelserne om invalidepension bør udskilles fra bestemmelserne om folkepension, og at invalidepensionens niveau bør fastsættes på basis af en selvstændig vurdering, hvor hovedvægten lægges på en sammenligning med niveauet på det arbejdsmarked, som invaliditeten lukker ude fra. Kritikken har ligeledes vendt sig imod det gældende invalidi-